

Årsrapport Home-Start Familiekontakten Norge 2007

Home-Start Familiekontakten (HSF) er et familiestøtteprogram hentet fra England til Norge, og baserer seg på frivillig innsats. Home-Start ble etablert i Leicester i 1973, av ildsjelen Margaret Harrison. Trondheim kommune startet den aller første HSF avdelingen i 1995, og i dag er det 21 kommuner i 11 fylker som har dette frivillige og forebyggende tilbudet til småbarnsfamilier.

Familiene må ha minst ett barn under skolealder, da det er viktig å få tidlig og forebyggende hjelp til små barn.

Frivillige (familiekontakter) må gjennomføre et 30 timers kurs som er likt i alle de 18 landene som bruker Home-Start som metode. Denne kvalitetssikringen er viktig, og etter kurset blir de kjent med en familie som er i en sårbar livssituasjon og som ønsker hjelp og støtte fra HSF. Familien får hjelp og støtte 2-4 timer pr. uke, over en begrenset periode, som regel ½ år.

Nasjonal oppfølging ble opprettet i 2000, da det på dette tidspunktet var 11 avdelinger i Norge, og behovet for kvalitetssikring og videreutvikling var stort. Som det fremgår av tabellen har det også i 2007 vært en jevn vekst i antall familier som har fått hjelp og støtte, selv om antall avdelinger er det samme som i 2006.

År	Avdelinger	Familier	Barn	Familiekontakter
2000	11	143	298	126
2001	13	168	322	141
2002	16	234	459	166
2003	16	285	593	249
2004	20	285	561	279
2005	23	428	871	411
2006	26	513	1075	455
2007	26	552	1079	467

Årsrapportene fra samtlige avdelinger er innholdsrike og viser stor aktivitet. Avdelingene har små økonomiske midler til drift, og koordinatorene er kreative med hensyn til å søke ekstra tilskudd fra lokale lag og foreninger, noe som gir resultater! Noen ganger får avdelingen slike ekstra midler uten å søke, fordi lokalsamfunnet har registrert hva HSF gjør for familier.

Det primære i HSF er ukentlige besøk i hjemmet, men i tillegg har mange avdelinger tilbud om sosiale treff og sammenkomster som betyr mye for familien som helhet. Isolasjon og ensomhet kan brytes ved at familien sammen med familiekontakten er med på slike treff, hvor

det kan knyttes kontakter med andre i samme situasjon. Noen avdelinger har også tilbud om korte ferieopphold både vinter og sommer, samt julefeiring.

Familiene har mange slags utfordringer

52 % av familiene har lite nettverk.
50 % er alene om omsorgen for sine barn.
43 % er minoritetsspråklige
35 % har psykiske belastninger
154 barn har nedsatt funksjonsevne eller er kronisk syke, tallet for 2006 var 104.

Familiene er sårbare på ulike måter, men felles for alle er at de åpner sitt hjem for en familiekontakt som gir den støtten de trenger.

”Vi har kommet over en vanvittig kneik! Hun kom inn på akkurat det riktige tidspunktet når jeg trengte det mest. Jeg er ikke så deprimert lenger, selv om det går i bølgedaler fortsatt. Hun har hjulpet meg masse.” - Ung, enslig mor med baby.

”Når man er alene, står ofte valget mellom den daglige drift; eks. det å lage middag, og det å leke med barna. Da blir valget å lage middag, og dette har gått på samvittigheten min. Det har vært fint å få noen andre voksne inn i familien, en som kan være der for barna, og som er til glede for dem, det har familiekontakten vært for oss.” - Enkemann med to små barn.

”Etter mye støtte, samtaler og oppmuntring - har jeg blitt mye tryggere på meg selv og i morsrollen.” - Mor m/sykt barn med søvnproblemer.

”Før ringte jeg hele tiden til helsesøster for å spørre om råd om alt mulig, men nå har jeg jo dere.” – Minoritetsspråklig mor

”Etter fødselen følte jeg at jeg ikke var psykisk tilstede og bare hadde babyen ’på lån’, det var en skremmende følelse. Det var kaos oppi hodet og jeg følte at jeg ikke taklet livet. Å vite at familiekontakten kom til faste tider var veldig viktig for meg.”- Mor m/fødselsdepresjon

Hvordan familiene får vite om HSF

Det er fortsatt helsestasjonen som er den viktigste arena for at familien skal få kunnskap om at HSF finnes i deres nærmiljø. Det er også en markant økning i familier som selv tar kontakt, ved at de har lest om HSF i aviser, blader eller funnet frem til oss på internett. For øvrig er det barneverntjenesten, familievernkontor, krisesenter, sykehus og habiliteringstjenesten som anbefaler HSF til familiene.

”HSF er et veldig viktig forebyggende arbeid, som fyller funksjoner som ikke det offentlige hjelpeapparat kan fylle med sine ressurser.” - Barneverntjenesten

”Familiekontakten gjør en kjempeinnsats i denne familien. Dere er så viktige for dem, og kan hjelpe til å oppdage viktige signaler. Familien trenger virkelig den støtten dere kan tilby.”
Psykiatrisk team

”HSF arbeider ryddig og profesjonelt, familiekontaktens innsats kan ikke overvurderes og med koordinatoren som god støtte er vi helt trygge når vi tipser familiene om dere.”
Helsestasjon og barneverntjenesten.

Hvem er familiekontaktene?

Av våre 467 familiekontakter er
55 % i arbeid
28 % utgjør pensjonister eller trygdede
11 % arbeider ikke
6 % er studenter.
Alderen fordeler seg slikt: 46 % er mellom 40-59 år
32 % er over 60 år
22 % er mellom 20-39 år.
Det er aller flest kvinner som er familiekontakter, men det er også en liten økning av menn.
Ektepar som begge er familiekontakter er også en økende tendens.

Familier som har mottatt hjelp og støtte fra HSF tidligere, melder seg på kursene og blir selv familiekontakter. De har opplevd denne støtten positivt og vil gjerne gi noe tilbake til andre familier som sliter.

”Jeg føler meg beriket som får lov til å lære å kjenne andre mennesker og kulturer.” -
Familiekontakt

”Jeg har vært familiekontakt i 3 år og har blitt kjent med 4 familier. Det har vært en fantastisk og utfordrende tid, med mange gleder, men også tårer, sinne og sorg. Å få lov til å være tilstede i andre menneskers liv når de trenger det mest, er blitt en viktig del av min hverdag.”
Familiekontakt

”Det er godt å se at familien begynner å få krefter og overskudd tilbake. Hvis flere hadde tatt seg tid til å være medmenneske tror jeg vi hadde fått et varmere samfunn der mange flere barn og foreldre hadde fått et større og sikrere nettverk. Jeg synes vi skylder barna det.” –
Familiekontakt.

Aktiviteter nasjonalt

I oktober var det 2 dagers samling i Tønsberg, for alle landets koordinatorene. Den første dagen var satt av til erfaringer fra prosjektet gjennom 3 år, og den andre dagen var fokus arbeidet i de lokale HSF styrene. Alle landets styreledere var inviterte og vi hadde engasjert Sigbjørn Kvistad som ledet denne dagen. Tilbakemeldingene fra styrelederne var udelte positive, de fikk en ny forståelse for sin oppgave som styreleder for et lokalt HSF styre.

I november var det årlig samling for familiekontakter i Norge, denne gangen var vi samlet i Oslo. Over 60 familiekontakter hadde satt av denne dagen, noe som viser at de setter pris på en slik årlig samling. Vi hadde engasjert professor i etikk Guttorm Fløystad og det var åpning ved statssekretær Kjell Erik Øie

Både nasjonal koordinator og prosjektleder har holdt mange kurs i løpet av året. Spesielt har prosjektleder reist til alle våre 26 avdelinger for å holde en kurskveld med temaet ”Å leve i en familie med barn som er kronisk syke eller har nedsatt funksjonsevne.”

Nasjonal koordinator har gjennomført opplæring av alle de lokale HSF styrene, og gjennom det fått nyttig erfaringer som er med på videreutviklingen av HSF i Norge.

HSFN har deltatt på aktuelle konferanser og hatt informasjonsmøter i kommuner og i organisasjoner.

Alle HSF avdelinger er en brikke i det nasjonale nettverket og bidrar til utviklingen av HSF i Norge. Kontakten som nasjonalt kontor har med hver enkelt koordinator, er også en del av kvalitetssikringen, da vi er lett tilgjengelige ved spørsmål som måtte dukke opp i deres hverdag. Det er ofte drøftinger som gjelder familier, familiekontakter eller samarbeidet med hjelpeapparatet. Det er bygget opp et nettverk av alle avdelingene, både regionalt og nasjonalt, hvor det deles erfaringer og utfordringer.

For 2007 leide vi inn arbeidskraft i noen måneder som tok seg av ny kursperm som skulle oversettes fra engelsk, og videreutvikling av våre nettsider.

Aktiviteter internasjonalt

I april var HSFN vertsland for Uganda, Malta, Hellas, Frankrike, Litauen, Tsjekkia og Canada. Norge har hatt en god utvikling, og Home-Start International ønsket at landene som var på besøk skulle få møte avdelinger i Norge, med koordinatorene, familiekontakter og lokale styrer. De fikk derfor møte lokalt styre i Bærum, erfarne familiekontakter i Kirkens Bymisjon i Oslo, og kursdeltagere på en kurskveld sammen med Aline og Oslo Sanitetsforening. I tillegg arbeidet vi sammen om kvalitetssikringen av HS i hele verden. Den internasjonale direktøren Anna Stuttard var leder av disse dagene, i godt samarbeid med HSFN.

I september var nasjonal koordinator og prosjektleder i Sør-Afrika, sammen med Nederland, UK, Australia og vertslandet. Det var godt etablerte HS land som jobbet sammen denne gangen, under ledelse av Anna Stuttard.

I desember var alle styrelederne i de 18 landene inviterte til London, og styreleder Mona Enstad deltok disse tre dagene. Det er den aller første samlingen av styreledere for HS som har funnet sted siden internasjonal oppfølging startet i 1999.

Det er godt samarbeid mellom de 18 HS landene. Internasjonalt kontor i London holder oss oppdaterte gjennom sine nettsider, e-poster og telefoner. Vi må bidra i nettverket og får mye igjen for at vi er en del av et internasjonalt felleskap. Blant annet har HSFN vært veileder for Danmark når de nå har startet opp med HS der.

Nasjonalt styre 2007

Det er avholdt 6 styremøter og styret har bestått av:

Mona Iren Enstad	styreleder
Bente Staff Brostrøm	initiativtager
Sidsel K. Gundersen	familiekontakt
Hanne Bech Ligaard	koordinator

Inger Johanne Seland	koordinator
Akhtar Chaudhry	politiker
Vidar Solsvik (til 30.08.07)	Blå Kors
Georg Kayser (fra 01.09.07)	Blå Kors

Ansatte på nasjonalt kontor:

Wenche Heimholt Isachsen	nasjonal koordinator
Wenche Øyen	prosjektleder

Videreutvikling av HSF i Norge

Prosjektet har nå lagt bak seg tre år og BLD gav oss midler til videreføring i 2008. Vi ser på prosjektmidlene som en forutsetning for at så mange familier med kronisk syke barn og barn med nedsatt funksjonsevne har fått hjelp. Gjennom den støtten som en familiekontakt gir i hjemmet, har disse familiene fått verdifull hjelp i sin hverdag.
(se vedlagt rapport fra prosjektet des. 07)

BLD har for 2008 innvilget midler til ekstern evaluering av HSF i Norge, dette er meget gledelig. Vi ser frem til at Diakonhjemmets høgskolesenter skal gjennomføre dette i løpet av året.

Kontinuerlig kvalitetssikring av samtlige avdelinger og god oppstart av nye, er vårt fokus også for 2008. Nasjonalt kontor har 2 stillinger og pr. i dag fungerer det bra. Vi ser at det på sikt kan være behov for 2 ½ stilling, dersom vi skal kunne arbeide mer med markedsføring og derved få flere kommuner til å opprette vårt forebyggende og frivillige tilbud.

HSFN takker for godt samarbeid med BLD, og ser frem til nye møter i 2008.

Vennlig hilsen

Mona Iren Enstad (sign)
Styreleder
30.04.08

Wenche Heimholt Isachsen
Nasjonal koordinator

Vedlegg: Revisorattestert regnskap 2007
Revidert regnskap prosjektet 2007
Prosjektrapport
Diverse avisoppslag om HSF